

Adam Poprawski
Przewodniczący Komisji
Skarg, Wniosków i Petycji

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 31 stycznia 2019 roku dot. petycji złożonej w dniu 14 stycznia 2019 roku przez grupę mieszkańców Gminy Miejskiej Sławno i Powiatu Sławieńskiego w sprawie Pomnika Wyzwolenia Ziemi Sławieńskiej, przedstawiam poniżej informacje w przedmiotowej sprawie.

Pomnik Wyzwolenia Ziemi Sławieńskiej - czołg zlokalizowany przy ul. Armii Krajowej w Sławnie, znajduje się w wykazie obiektów upamiętniających żołnierzy i partyzantów sowieckich na terenie województwa zachodniopomorskiego, który stanowi załącznik do umowy z dnia 22 lutego 1994 roku pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Federacji Rosyjskiej o grobach i miejscach pamięci ofiar wojen i represji.

Mając na uwadze wprowadzoną 01 kwietnia 2016 roku ustawę o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego, przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować. Przez pomniki rozumie się również kopce, obeliski, kolumny, rzeźby, posągi, popiersia, kamienie pamiątkowe, płyty i tablice pamiątkowe, napisy i znaki.

Zgodnie z cytowaną ustawą za usunięcie obiektu upamiętniającego osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny, **odpowiada właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości, na terenie której obiekt się znajduje.** Zgodnie z zebranymi danymi (dostępnymi przy Druku Sejmowym 985) do usunięcia zostało zakwalifikowanych 469 obiektów. Wśród nich jest Pomnik Wyzwolenia Ziemi Sławieńskiej – czołg.

Odnosząc się do wprowadzonej ustawy, Rada Miejska w Sławnie, uchwałą nr L/284/2018 z dnia 08 lutego 2018 roku w sprawie rozebrania pomnika wyzwolenia Ziemi Sławieńskiej - czołg, znajdującego się na skwerze przy ul. Armii Krajowej w Sławnie, wyraziła zgodę na rozebranie przedmiotowego pomnika.

Ponadto pismem nr AP-1.7841.4.1.2018AP.MB z dnia 19 marca 2018 roku Wojewoda Zachodniopomorski poinformował tut. Urząd o wprowadzonych zmianach w ustawie o zakazie propagowania komunizmu. W obecnym brzmieniu, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 3 ust. 1 ustawy, właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości, na terenie której obiekt się znajduje winien usunąć ten pomnik w terminie do dnia **31 marca 2018 roku.**

W odpowiedzi, pismem SSE.414.4.2018 z dnia 23 marca 2018 roku, poinformowałem Pana Wojewodę, że we wskazanym terminie sławieński samorząd zdemontuje elementy świadczące o istocie pomnika: tablicę memoratywną z napisem: „WYZWOLICIELOM SPOŁECZEŃSTWO POWIATU SŁAWIEŃSKIEGO”, znajdującą się obok czołgu oraz cokół oraz maszty na flagi. Z kolei kwestia monumentu uzależniona jest od rozpoczęcia inwestycji polegającej na uporządkowaniu terenu skweru, na którym przedmiotowy czołg się znajduje. Sławieński samorząd pozyskał dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 na przebudowę powyższego skweru. Chcąc zsynchronizować prace inwestycyjne oraz prace przy przeniesieniu czołgu poinformowałem, że wszelkie działania związane z przeniesieniem czołgu zostaną zrealizowane po wyłonieniu wykonawcy na przebudowę ww. skweru. O fakcie zdemontowania obelisku zobowiązałem się niezwłocznie poinformować Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie.

Od stycznia 2018 roku ogłoszono dwa przetargi nieograniczone na przebudowę skwerów, jednakże w żadnym z postępowań nie wyłoniono wykonawcy. W trzecim przetargu, ogłoszonym 09 stycznia 2019 roku, wpłynęła jedna oferta, lecz na dzień przedmiotowego pisma postępowanie przetargowe nie zostało jeszcze zakończone.

Zgodnie z opinią Instytutu Pamięci Narodowej tego typu pomniki winny być likwidowane bądź przenoszone w miejsca, które będą stanowiły swojego rodzaju muzeum lub skansen. Propozycję w tej sprawie złożyło Stowarzyszenie na rzecz utworzenia i rozwoju muzeum techniki i techniki wojskowej Tytan w Malechowie, które wystąpiło z prośbą o użyczenie bądź przekazanie eksponatu jakim jest czołg T34, celem jego wyremontowania i uruchomienia. Czołg miałby stanowić eksponat powojenny i ciekawostkę historyczną, która cieszyłaby się ogromnym zainteresowaniem odwiedzających. Stowarzyszenie zadeklarowało się do przetransportowania i wyremontowania czołgu na własny koszt. W toczących się rozmowach z Panem Marianem Laskowskim – prezesem stowarzyszenia, rozważana jest wyłącznie opcja użyczenia czołgu i umieszczenia go w Muzeum Techniki i Techniki Wojskowej w Malechowie.

Mając powyższe na uwadze należy zauważyć, że podstawowym założeniem ustawodawcy było usunięcie z przestrzeni publicznej pomników, propagujących komunizm lub inny ustrój totalitarny. Ustawodawca nie przewidział konsultacji społecznych z mieszkańcami, ani nie przewidział zmian formy istniejących pomników. Instytut Pamięci Narodowej jasno sformułował katalog kategorii obiektów, które winny ulec usunięciu z przestrzeni publicznej.

Zatem zapisy ww. ustawy jednoznacznie i wyraźnie obligują sławieński samorząd do podjęcia działań w sprawie przedmiotu petycji.

BURMISTRZ
dr inż. Krzysztof Marek Frankenstein